

Gemeente Hoogeveen
t.a.v. college van burgemeester en wethouders
Postbus 20000
7900 PA HOOGEVEEN

Postbus 402
9400 AK Assen

f: weth. Hiemstra

Bezoekadres
Jan Fabriciusstraat 60, Assen
T. (0592) 32 46 60

Bankrelatie
BNG nr. 28.50.64.118

pagina
1/2

ons kenmerk
HVD10/376/EvdD/rv

uw kenmerk

Datum
4 november 2010

inlichtingen bij
Esther van der Duin

doorkiesnummer
06 25 27 48 02

e-mail
esther.vanderduin@hvd-drenthe.nl

Onderwerp
Herzien advies LPG-tankstation Noordscheschut

Geacht college,

Op 14 oktober 2010 heb ik uw verzoek om een herzien advies m.b.t. de verantwoording van het groepsrisico voor het bestemmingsplan Noordscheschut ontvangen. In het originele voorontwerp bestemmingsplan, waar ik op 19 juli 2010 op geadviseerd heb, is een tankstation opgenomen zonder LPG-verkoop. In de huidige situatie is echter wel LPG-verkoop toegestaan en de ondernemer heeft inmiddels aangegeven LPG te willen blijven verkopen.

Het LPG-tankstation in Noordscheschut is in de afgelopen jaren meerdere malen onderwerp van advies geweest. Door de verplaatsing van het LPG-vulpunt is een situatie ontstaan die voor de repressieve dienst van de brandweer een veilige, repressieve inzet problematisch maakt. De verplaatsing van het vulpunt is noodzakelijk geweest om aan vigerende regelgeving op het gebied van externe veiligheid te voldoen, maar heeft een nieuw probleem opgeleverd met betrekking tot bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van een mogelijk incident.

Op verzoek van wethouder Hiemstra heeft op 2 september 2010 een overleg plaatsgevonden tussen de gemeente Hoogeveen, brandweer ZuidWest Drenthe en de Hulpverleningsdienst Drenthe. Naar aanleiding van dit overleg hebben de brandweer ZuidWest Drenthe en de Hulpverleningsdienst Drenthe samen onderzoek gedaan naar haalbare mogelijkheden om een acceptabele situatie ten aanzien van de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid te creëren.

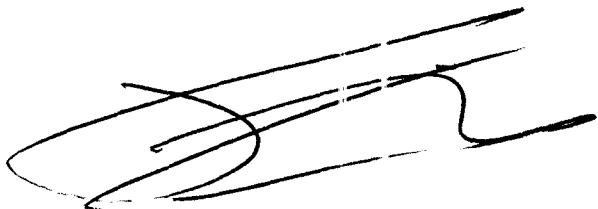
Op 7 oktober 2010 heeft wethouder Hiemstra van brandweer ZuidWest Drenthe een notitie ontvangen, waarin een pakket aan maatregelen wordt voorgesteld om veilig repressief optreden mogelijk te maken.

Indien dit pakket aan maatregelen conform de notitie wordt doorgevoerd, zijn er ten aanzien van het groepsrisico op het gebied van bereikbaarheid en bestrijdbaarheid geen ernstige bezwaren meer aanwezig. De notitie is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Met het handhaven van de verkoop van LPG en het doorvoeren van de voorgestelde maatregelen uit de notitie is de kans op een calamiteit weliswaar zeer klein, maar niet *ondenkbeeldig*. Alleen als partijen zich bewust zijn van de risico's en accepteren dat er altijd een restrisico blijft bestaan, is een daadwerkelijk (zwaar) ongeval of ramp te verantwoorden voor bestuur en burger.

Ik verwacht u met dit advies van dienst te zijn geweest. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot de adviseur risicobeheersing mevr. Esther van der Duin, Hulpverleningsdienst Drenthe, sector Brandweer Drenthe.

Met vriendelijke groet,

Fred Heerink
Regionaal Commandant Brandweer Drenthe

BRANDWEER

Aan: Wethouder A.W. Hiemstra , Ingenieursbureau: H. Zwiers en J. de Vries
Van: Brandweer ZuidWest Drenthe: L.Walkier en Hulpverleningsdienst Drenthe: E. van der Duin
CC:
Datum: 7 oktober 2010
Betreft: LPG tankstation garage De Jonge te Noordscheschut

Probleemschets

Het LPG tankstation van garage De Jonge in Noordscheschut is volgens het huidige Besluit externe veiligheid inrichtingen een saneringssituatie. Het woonhuis van de bureu valt binnen de plaatsgebonden risicocontouren, hetgeen wettelijk niet langer is toegestaan. Om een eind te maken aan de saneringssituatie heeft dhr. De Jonge een gewijzigde milieuvergunning gekregen die het mogelijk maakt het LPG-vulpunt te verplaatsen, zodat de saneringssituatie wordt opgeheven. Daarmee voldoet het LPG-tankstation aan de regelgeving op het gebied van externe veiligheid.

Helaas is met deze oplossing een nieuw probleem ontstaan: de bereikbaarheid, en daarmee ook de bestrijdbaarheid, voor de repressieve dienst van de brandweer is dermate verslechterd dat zij het niet langer verantwoord vindt repressief op te treden in het geval van een incident.

Op 2 september 2010 is een aantal mensen (mevr. J. de Vries – gemeente Hoogeveen, mevr. L. Walkier – brandweer ZuidWest, mevr. E. van der Duin – Hulpverleningsdienst Drenthe) in overleg geweest met wethouder Hiemstra van de gemeente Hoogeveen.

De wethouder heeft de brandweer verzocht om op korte termijn met een oplossing te komen die enerzijds acceptabel is voor de repressieve dienst van de brandweer en anderzijds economisch acceptabel.

Risico's

Voordat een oplossingsrichting wordt geschetst wordt allereerst stilgestaan bij de specifieke risico's die een LPG-tankstation – in het bijzonder het vulpunt – met zich meebrengt.

De grootste kans op een ongeluk bij een LPG-tankstation doet zich voor op het moment dat de LPG-tankwagen aan het lossen is.

De specifieke risico's zijn op dat moment:

- Een fakkelbrand als gevolg van een scheurende of brekende losslang van de LPG-tankwagen. Het uitstromend LPG zal direct of na verloop van tijd ontsteken en een langgerekte, horizontale fakkelbrand (effectafstand 45 m) of een steekvlam (effectafstand 30 m) veroorzaken.
- Een BLEVE. Een dergelijke explosie veroorzaakt een grote, kortdurende, brandende vuurzee met intense hittestraling. Een BLEVE kan op twee manieren ontstaan:
  - Een 'warme' BLEVE ontstaat door aanstraling als gevolg van een brand. In het geval van het LPG-tankstation zou deze brand kunnen ontstaan in de tankwagen (voorstel deel) of in het garagebedrijf als gevolg van brandgevaarlijke werkzaamheden. Een 'warme' BLEVE ontwikkelt zich na verloop van tijd. In de periode dat er sprake is van een dreigende BLEVE, maar deze nog niet daadwerkelijk is opgetreden, kan de brandweer proberen de BLEVE te voorkomen. Dit gebeurt door de tankwagen te koelen.

BRANDWEER

- Een 'koude' BLEVE ontstaat door een mechanische inslag op botsing als gevolg waarvan de tank stuk gaat en het LPG ontbrandt. Bij het LPG-tankstation zou dit kunnen gebeuren door een aanrijding tijdens het achteruitrijden. De aanrijding kan met een andere auto zijn tijdens het achteruitrijden op de weg, maar ook met het garagebedrijf of het woonhuis waar tussen door gemanoeuvreerd moet worden om bij het vulpunt te komen. Indien er sprake is van een ernstige beschadiging van de tank, zal het incident zich dermate snel ontwikkelen dat er geen tijd is om de BLEVE te voorkomen.

Oplossingsrichtingen: preventieve maatregelen

Een deel van de genoemde risico's is landelijk opgelost m.b.v het Convenant LPG-autogas dat is afgesloten tussen het ministerie van VROM en de LPG-sector. In het convenant is tussen de LPG-branche en de rijksoverheid afgesproken dat:

- Er gebruik gemaakt wordt van verbeterde vulslangen, zodat de kans op een brekende of scheurende vulslang verkleind.
- Tankwagens worden uitgerust met een hittewerende coating, waardoor er meer tijd is voor ontruiming en een brandweerinzet gericht op het voorkomen van een BLEVE.

Wettelijke verankering van deze maatregelen vindt echter pas plaats na herziening van het Besluit LPG-tankstations. Onduidelijk is nog op welke termijn het besluit wordt herzien

Met bovengenoemde maatregelen zijn de kans op een fakkelbrand en de kans op een 'warme' BLEVE al in enige mate gereduceerd.

Daarnaast worden de volgende maatregelen voorgesteld om de kans op een 'warme' BLEVE verder te beperken

- In een overeenkomst met dhr De Jonge vastleggen dat hij alleen gebruik maakt van tankwagens met hittewerende coating. Overigens heeft dhr. De Jonge aangegeven op dit moment al bevoorrad te worden door tankwagens met hittewerende coating.
- Afspreken met dhr De Jonge dat er tijdens de vulmomenten (ong. 1x per maand) geen brandgevaarlijke werkzaamheden worden verricht in het garagebedrijf.

Om de kans op een 'koude' BLEVE te verminderen kunnen maatregelen getroffen worden om de kans op een aanrijding te reduceren. Er wordt geadviseerd:

- Ter hoogte van de hoek van de garage, de hoek van het woonhuis en de hoek van de shop aanrijbeveiliging te plaatsen (in de vorm van bijv. betonnen paaltjes die voorkomen dat er met de tankwagen tegen één van de gebouwen gereden kan worden)
- De routing van de tankwagens aanpassen, zodat deze niet of minimaal achteruit hoeft te rijden op de openbare weg, zou eveneens een oplossingrichting kunnen zijn. Echter: dit zou betekenen dat de tankwagens dwars door Noordscheschut moet rijden. Dit is vanuit het oogpunt van veiligheid eveneens een onwenselijke situatie. Handhaven van de huidige routing lijkt dan ook gerechtvaardigd.

Oplossingsrichtingen: Preparatieve en repressieve maatregelen

Zelf met bovengenoemde preventieve maatregelen (bronmaatregelen) blijft de kans bestaan dat zich een incident voordoet. De bereikbaarheid en bestrijdbaarheid in het geval van een incident zijn problematisch, aangezien het vulpunt achterop het terrein ligt en slecht bereikbaar is.

Om de repressieve dienst van de brandweer voldoende voor te bereiden op een eventuele inzet en hun veiligheid tijdens een inzet zoveel mogelijk te waarborgen, worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Het opstellen van een aanvalsplan ter voorbereiding op een incident, en dit aanvalsplan cyclisch te beoefenen.
- Aanleggen van een geboorde put nabij het tankstation met een minimale capaciteit van 60 m³/uur, maar bij voorkeur meer. Er dient tevens een onderhoudscontract te worden afgesloten om de capaciteit van de geboorde te garanderen.

BRANDWEER

- Vulmomenten vastleggen (op welke dagen en tussen welke tijdstippen mag er gevuld worden). Aan deze vulmomenten kan vervolgens een aangepast uitrukvoorstel gekoppeld worden bij de regionale alarmcentrale.
- Het aangepast uitrukvoorstel zou bestaan uit: 1x een standaard uitrukeenheid (TS), een tankwagen (SB) met 12 m³ water en een motorspuitaanhangter (MSA).
- Hek van de bureu voorzien van een sleutelbuis, zodat bij een calamiteit het terrein van De Jonge van twee kanten te benaderen is.

De preparatieve en repressieve maatregelen (effectmaatregelen) dienen door, dan wel in nauw overleg met brandweer ZuidWest Drenthe te worden uitgevoerd.

Conclusie

Hoewel het repressief optreden in het geval van een incident nog steeds niet makkelijk zal zijn, wordt door het nemen van de voorgestelde maatregelen enerzijds het risico zoveel mogelijk verkleind en anderzijds de repressieve organisatie maximaal voorbereid op een mogelijke inzet. Na uitvoering van het voorgestelde pakket aan maatregelen is er voor de repressieve dienst van de brandweer ZuidWest Drenthe een acceptabele situatie gecreëerd om repressief te kunnen optreden.